

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 02.11.2021

§ 424

Pöydältä: Lahden kaupungin vuoden 2022 talousarvio sekä vuosien 2022-2024 taloussuunnitelma

4086/02.00.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Päätös

Kaupunginhallitus teki kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2022 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion määrärahojen, tuloarvioiden sekä toiminnallisten tavoitteiden sitovuuden yleisperusteluissa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2022 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2022 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 120 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennenaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2022 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan

asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten pääomaa,

6. edellyttää, että vuoden aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä silloin, kun tämä on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille toiminnoille,

7. että, kaupunki aloittaa helmikuussa 2022 parlamentaarisen työskentelyn kaupungin talouden ja konsernirakenteen sovittamiseksi sote-uudistuksen jälkeiseen tilanteeseen.

8. hyväksyä ehdotuksen Lahden kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2022—2024 taloussuunnitelmaksi.”

Merkittiin pöytäkirjaan että käsiteltäessä kokouksessa 2.11. sivuilla 7-9 yhtiökohtaisia tavoitteita, sivuilla 37-39 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut vastuualue sekä sivulla 71 Muut rahoitustulot ja -menot ilmoitettiin seuraavat esteellisyydet: Tuija Saloranta (Lahti Energia Oy, PHHYKY), Milla Bruneau (Ladec Oy, Kestävä Lahti -säätio), Juha Rostedt (Päijät-Hämeen lentokenttä-säätio, Ladec Oy), Pekka Komu (Ladec Oy, Kestävä Lahti -säätio, Päijät-Hämeen liitto), Rami Lehto (Lahden Talot Oy), Janne Mäki (KOKO Lahti Oy).

Käsiteltäessä KOKO Lahti Oy:tä pöytäkirjanpitäjänä toimi Tiina Mörsky.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2022 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion määrärahojen, tuloarvioiden sekä toiminnallisten tavoitteiden sitovuuden yleisperusteluissa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2022 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2022 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 120 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan enneaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2022 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä silloin, kun tämä on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille toiminnoille,
7. hyväksyä ehdotuksen Lahden kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2022—2025 taloussuunnitelmaksi.”

Käsittelyn aluksi esittelijä täydensi päätösehdotustaan (muutosmoniste 2.11.2021, joka on pöytäkirjan erillisenä liitteenä).

Keskustelun kuluessa Jorma Ratia ehdotti, että sivulta 37 "Toiminnan painopistealueet" kohdasta poistetaan sana "MotoGP".

Ehdotusta kannatti Tuija Saloranta.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Ratian tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 7 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Talja, Putula, Bruneau ja Hildén) ja jälkimmäistä 3 (Aaltonen, Ratia, Saloranta) kaupunginhallituksen jäsentä. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 1 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Jorma Ratia ehdotti, että sivulle 37 "Toiminnan painopistealueet" lisätään "Tämän lisäksi Lahden kaupunki selvittää maahanmuuton kustannusvaikutukset ja seuraa kustannusten kehitystä osana Lahden kotouttamisohjelman toteuttamista.

Ehdotusta kannatti Tuija Saloranta.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Ratian tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 6 (Lampinen, Kaikkonen, Talja, Putula, Bruneau ja Hildén) ja jälkimmäistä 4 (Nieminen, Aaltonen, Ratia ja Saloranta) kaupunginhallituksen jäsentä. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 2 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Toni Putula ehdotti, että sivulle 41 käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot lisätään 2,2 miljoonaa euroa.

Ehdotusta kannatti Milla Bruneau.

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa Lampinen ehdotti, että sivulle 46 perusopetuksen määrärahoihin lisätään 1,6 miljoonaa euroa.

Ehdotusta kannatti Jouni Kaikkonen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Lampisen tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 4 (Ratia, Saloranta, Putula, Bruneau) ja jälkimmäistä 6 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Aaltonen, Talja, Hildén) kaupunginhallituksen jäsentä.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 3 424 §.

Näin ollen Lampisen tekemä muutosehdotus hyväksyttiin.

Keskustelun kuluessa Putula ehdotti, että kaupunginjohtajan muutetusta päätösehdotuksesta poistetaan (vasen sarake, kolmas kappale) lause "Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelun piirissä olevista lapsista saa olla noin 1/3 palvelun tuotannosta" ja lisätään kappale "Investointitarpeita arvioitaessa huomioidaan, että yksityisillä palveluntarjoajilla on edellytyksiä toimia. Yksityisten toimijoiden avulla mahdollistetaan, että kaupunki pystyy helpommin vastaamaan perheiden muuttuviin tarpeisiin ja tarjoamaan koko kaupungin alueella laadukasta varhaiskasvatusta. Yksityiset palveluntarjoajat helpottavat investointitarpeita ja siten säästävät kustannuksia, jotka on syytä kohdentaa perustoimintoihin."

Ehdotusta kannatti Jorma Ratia.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Putulan tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 5 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Talja ja Hildén) ja jälkimmäistä 5 (Aaltonen, Ratia,

Saloranta, Putula, Bruneau) kaupunginhallituksen jäsentä. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 4 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi puheenjohtajan äänellä 5-5.

Keskustelun kuluessa Martti Talja ehdotti, että sivulle 47 Varhaiskasvatuspalvelut kohtaan lisätään "Kotihoidontuen kuntalisän käyttöönottoa selvitetään Lahdessa houkutteluvuustekijänä lapsiperheiden muuttoon alueelle tai muuten perhesuunnittelun kannusteena. Kuntalisä tukee lapsen hoitoa kotona. Hoitajana voi olla jompikumpi vanhempi tai isovanhempi satunnaisesti."

Ehdotusta kannatti Kalle Aaltonen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Taljan tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 7 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Saloranta, Putula, Bruneau ja Hildén) ja jälkimmäistä 3 (Aaltonen, Talja, Ratia) kaupunginhallituksen jäsentä. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 5 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Jouni Kaikkonen ehdotti, että sivulta 50. Wellamo-opisto vähennetään TA 2022 tulo-odotusta 130 000 € ja samalta sivulta

poistetaan viimeinen kappale "Vuoden 2022 talousarvion tuloarvio edellyttää kurssimaksujen korottamista noin 15 prosenttia syksystä 2022 alkaen."

Ehdotusta kannatti Erkki Nieminen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestyselityksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Kaikkosen tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 6 (Aaltonen, Talja, Ratia, Saloranta, Putula ja Bruneau) ja jälkimmäistä 4 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen ja Hildén) kaupunginhallituksen jäsentä.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 6 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Jouni Kaikkonen ehdotti, että sivulle 51 kirjaston menopuolelle lisätään 100 000 euroa. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Keskustelun kuluessa Jouni Kaikkonen esitti, että sivulle 53 Liikunta ja kulttuuri lisätään menoihin 283 000 €.

Ehdotusta kannatti Kalle Aaltonen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Kaikkosen tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 7 (Nieminen, Talja, Ratia, Saloranta, Putula, Bruneau ja Hildén) ja jälkimmäistä 3 (Lampinen, Kaikkonen ja Aaltonen) kaupunginhallituksen jäsentä. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 7 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Jouni Kaikkonen ehdotti, että sivulta 53 poistetaan viimeinen kappale "Kulttuuripalvelut-yksikön osalta vuoden..." Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginjohtaja poistui kokouksesta klo 15.05 ja kaupunginjohtajan varamies, kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho jatkoi esittelijänä.

Keskustelun kuluessa Jouni Kaikkonen ehdotti, että sivulta 53 poistetaan toiseksi viimeisen kappaleen toisen lauseen viimeiset sanat "... Ja liikuntapaikkojen aukioloaikoihin."

Ehdotusta kannatti Kalle Aaltonen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, asiasta on äänestettävä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta, äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat

Kaikkosen tekemää muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä edellistä vaihtoehtoa kannatti 5 (Ratia, Saloranta, Putula, Bruneau ja Hildén) ja jälkimmäistä 5 (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Aaltonen ja Talja) kaupunginhallituksen jäsentä.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä: Liite 8 424 §.

Näin ollen esittelijän pohjaehdotus tuli puheenjohtajan äänellä äänin 5-5 hyväksytyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

§ 404

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2022 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion määrärahojen, tuloarvioiden sekä toiminnallisten tavoitteiden sitovuuden yleisperusteluissa esitetyn mukaisena,

3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2022 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2022 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 120 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2022 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä silloin, kun tämä on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille toiminnoille,
7. hyväksyä ehdotuksen Lahden kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2022—2025 taloussuunnitelmaksi.”

Perusteluosa

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 1.11.2021, jolloin asiasta oli esityslistalla seuraavaa:

Talousspalvelut 27.10.2021

Kaupunginjohtaja julkaisi talousarvioesityksensä 19.10.2021 (liite 1). Julkaisemisen jälkeen on saatu tiedoksi päätös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä avustuksesta oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin. Muutoksen vaikutukset laskelmiin ja teksteihin on koottu muutosmonisteseen (liite 2). Talousarvioesityksen vaikutusten arvioinnista on tehty kooste (liite 3).

Vuoden 2022 talousarvio perustuu voimassa olevaan kaupunkistrategiaan ja sitä toteutetaan viidellä kärkihankkeella: hiilineutraali ympäristökaupunki, Lahti opiskelu- ja tiede-kaupunki, työtä ja kasvun edellytyksiä, digitaalisesti palveleva Lahti sekä harrastustakuu ja arkiliikunta.

Lahden seudulla on hyvät mahdollisuudet kehittyä 2020-luvulla. Kasvua mahdollistavat laajeneva yliopistotoiminta, keskeinen logistinen sijainti ja erinomaiset yhteydet. Ympäristöosaaminen ja kestävä toimintaympäristö ovat jatkossa Lahden seudun erityisiä kilpailukykytekijöitä. Työtä elinvoiman ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi tehdään pitkäjänteisesti. Kaupunki edistää muun muassa elinkeinoelämän alueiden, kuten Pippo-Kujalan sekä Radanvarren, keskustan, Rantakartanon ja Kisapuiston aluehankkeiden toteuttamista.

Lahden 30 kk:n uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO) käynnistettiin vuonna 2021. Ohjelmalla tavoitellaan talouden tasapainoa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Taloussuunnitelmaan sisältyvässä henkilöstösuunnitelmassa on arvioitu henkilötyövuodet. Henkilöstön osaamisen kehittämistä seurataan erillisten yksikkökohtaisten kehittämis- ja koulutussuunnitelmien avulla.

Talousarviovuosi 2022 on viimeinen vuosi, joka sisältää Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen maksuosuudet. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään 1.1.2023 hyvinvointialueille. Muutoksiin liittyvät laskelmat ovat alustavia ja tarkentuvat keväällä 2022.

Talousarvion 2022 tunnusluvut muutosmonisteen mukaisina: toimintakate -728,4 milj. euroa, vuosikate 29,6 milj. euroa, tilikauden tulos -22,2 milj. euroa, bruttoinvestoinnit 84,4 milj. euroa, toiminnan ja investointien rahavirta -51,8 milj. euroa, henkilötyövuosiarvio 3 241.

Kuntalain § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio etenee kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja päätettäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tarkastustoimi, palvelualueet ja taseyksiköt